

PLA 2005

MUSEU D'ART JAUME MORERA

PLA D'ACTUACIÓ 2005

INTRODUCCIÓ

L'any 2005 el Museu d'Art Jaume Morera inicia la seva nova singladura dins del nou Institut Municipal d'Acció Cultural de l'Ajuntament de Lleida, com un dels equipaments fonamentals en l'articulació de la política cultural de l'Ajuntament de Lleida, en la seva doble vessant de entitat vinculada al patrimoni artístic de la ciutat i a la creació artística contemporània. En aquest nou context, el Museu centrarà els seus esforços en dos àmbits fonamentals:

- D'una banda, en la definició i articulació dels objectius i funcions del Museu a curt, mig i llarg termini, que són en definitiva les bases constitutives del Projecte Museològic del Museu d'Art de Lleida, que al llarg del 2005 s'ha de redactar; document que, juntament amb el seu projecte arquitectònic ha de possibilitar la construcció de l'equipament que ha d'acollir les col·leccions del Museu en la segona fase del complex de La Panera.
- D'altra banda, és evident que al llarg dels darrers anys les col·leccions del Museu han experimentat un creixement important, tant des del punt de vista quantitatiu com qualitatiu. És per això que l'instrument imprescindible de tot Museu, el seu catàleg, esdevé una necessitat a la que caldrà donar satisfacció el més aviat possible. Certament, la elaboració d'un catàleg exigeix un treball continuat en el temps i un llarg període de gestació que, amb tota seguretat, s'escapa dels marges temporals que pot fixar un pla anual. Amb tot, però, és evident que en algun moment s'ha de platejar el seu inici, i aquest sembla ésser el moment més adequat

Es fixen, doncs, com a objectius prioritaris del Museu durant l'any 2005,

- **Redactar el Projecte Museològic i Arquitectònic del Museu d'Art de Lleida**, en el qual s'integra el Museu d'Art Jaume Morera; establir les necessitats tècniques del nou equipament; i col·laborar en la planificació de la transició d'una realitat a l'altra.
- Consolidar un **programa d'exposicions i activitats culturals de qualitat** que reclami l'interès públic i revaloritzi el paper cultural de la institució. En aquest àmbit, la mirada al context artístic local serà una de les nostres prioritats.
- Continuar reforçant el caràcter de servei públic del Museu, prestant l'adequada atenció a la millora qualitativa dels seus serveis bàsics: la visita al Museu i totes les actuacions directament relacionades, les activitats de mediació i educatives, la producció d'exposicions, i la creació del **centre de documentació/biblioteca** del Museu.
- L'inici de les tasques d'elaboració del **Catàleg General de la Col·lecció del Museu**.

PROJECTE MUSEOLÒGIC I MUSEOGRÀFIC

Al llarg de l'any 2005, la direcció del Museu impulsarà i coordinarà el procés d'elaboració i redacció del Projecte Museològic del Museu d'Art de Lleida. Aquest projecte haurà de fixar la missió, l'abast temàtic, territorial i de públic i la definició de la seva col·lecció, és a dir, determinar quin Museu d'Art volem tenir i quin són els objectius que ha d'assolir.

En línies generals, aquest projecte abordarà l'estudi de les col·leccions amb les que es compta inicialment i la previsió del seu creixement, tant pel que fa a les línies teòriques de configuració com als aspectes materials i de dimensió espacial; una previsió dels serveis que ha de tenir, tant interns com externs, i de les necessitats de personal que se'n derivaran del seu correcte funcionament; fins a un pla de condicionament arquitectònic que projecti l'espai i les instal·lacions que requeriran les col·leccions en reserva i en exposició, el personal per al seu treball quotidià amb els seus equips i material, i el públic per a gaudir de les activitats programades. En aquest sentit el Museu col·laborarà amb **la redacció del Projecte Arquitectònic**

PROGRAMA D'EXPOSICIONS

EXPOSICIONS PERMANENTS

Dins del procés de replantejament de la tasca del Museu, al llarg de l'any 2005 es prestarà atenció a la difusió d'un dels elements bàsics del Museu: **l'exposició permanent**. No podem oblidar que la col·lecció i la seva presentació és precisament l'element distintiu del Museu respecte a altres institucions culturals i artístiques. Aquesta exposició permanent, sota el títol "Un passeig per l'art del segle XX a Lleida", ha de permetre una aproximació al que ha estat la història de la creació artística contemporània a Lleida al llarg del segle XX.

Ara, amb la incorporació de la Sala d'exposicions del Roser com a sala d'exposicions temporals del Museu, la totalitat de l'espai de la segona planta estarà dedicada a l'exposició permanent. De la mateixa manera la Sala Leandre Cristòfol s'integrarà en el circuit discursiu de l'exposició permanent del Museu, abastant específicament l'avantguarda històrica de Lleida dels anys trenta, amb una especial atenció a la col·lecció de Leandre Cristòfol, la més important del Museu, i integrant l'obra dels seus companys Viola, Lamolla i Crous. Això es materialitzarà en un nou muntatge de l'exposició permanent de la Sala amb els mateixos criteris tècnics de l'exposició permanent del Museu.

L'exposició permanent del Museu d'Art Jaume Morera oferirà visitant la possibilitat de contemplar una acurada selecció del seu fons artístic, en un recorregut que abasta des dels treballs de Jaume Morera i l'anomenada tradició artística lleidatana de començaments del segle XX (Gili Roig, Viladrich i Gosé entre d'altres) fins a la història més recent de l'art lleidatà contemporani, amb obres d'Àngel Jové, Benet Rosell, Rosa Siré i Antoni Abad. Pel camí, es pot conèixer l'art de la postguerra i la renovació artística lleidatana, de la ma de Lluís Trepal i el Grup Cogul, i enriquir la visita amb les aportacions de tot un seguit d'artistes espanyols de primera línia procedents de les diferents edicions de la Biennial Leandre Cristòfol

EXPOSICIONS TEMPORALS

DALIMITAR. (10 ARTISTES DEAMBULEN PELS LÍMITS DE LA DALINITAT)

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Museu de l'Empordà de Figueres
Dates exposició:	del 14 de desembre de 2004 al 6 de febrer de 2005

La commemoració aquest 2004 del centenari del naixement de Dalí, pot ser també una ocasió cronològicament propícia per fer balanç de la repercussió de l'obra del creador empordanès en el context de l'art del segle XX.

Malgrat que Dalí és l'artista plàstic més popular del segle XX, o precisament per això, la seva influència en l'art contemporani tendeix a ser ignorada o reduïda a l'exercida des del surrealisme durant els anys trenta. És habitual, entre la crítica de l'art, considerar l'obra de Dalí totalment prescindible a partir dels anys quaranta, quan l'explosió creativa del Dalí surrealista va ser substituïda per una varietat calidoscòpica de pràctiques artístiques que, certament, han oscil·lat entre el sublim i el ridícul, de la mateixa manera que ho ha fet l'art durant la segona meitat del segle XX. Aquesta és precisament, una de les tesis que vol mostrar l'exposició —realitzada pel Museu de l'Empordà de Figueres—: remarcar la posició central de Dalí en l'art contemporani, tot i l'escàs reconeixement que se li ha fet en aquest sentit, iniciant una sèrie de camins i aprofundint en d'altres que s'han estès com una tija sota una capa de tòpics i de silenci. I ho fa mostrant algunes de les imatges més característiques de l'obra daliniana a través de la visió de deu creadors: Evru (abans Zush), Kónic THTR (Rosa Sánchez i Alain Baumann), Antoni Miralda, Juan Luís Moraza, Nicola Constantino, Marina Núñez, Gino Rubert, Carlos Pazos, Enric Ruiz-Geli, Dario Urzay, Manuel del Val i Santiago Sierra.

LA IMATGE DE LA DONA EN L'OBRA D'EUGENIO GRANELL

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Fundación Eugenio Granell. Santiago de Compostela
Dates exposició:	del 17 de febrer al 10 d'abril de 2005

La Fundació Eugenio Granell ha organitzat una mostra que presenta una faceta molt particular de la obra d'aquest artista, un dels darrers pintors del surrealisme històric espanyol. Aquesta és, doncs, una primera col·laboració amb una de les fundacions artístiques més prestigioses del país, que possibilitarà en un futur l'intercanvi de col·leccions entre ambdues institucions, que es relacionen directament amb l'univers de l'avantguarda històrica surrealista.

Granell, un fervent creient en la llibertat, s'avançà al seu temps en concebre la dona com un ésser lliure capaç de controlar no únicament la seva capacitat reproductora, sinó també el seu destí. Les dones que Granell escollí per a les seves representacions —reals o mitològiques— posseïen personalitats fortes i poderoses i deixaren empremta en la història. A través, doncs, d'una selecció de pintures, escultures i objectes, podem visualitzar la evolució del concepte de la dona en l'obra de Granell, des de la seva visió idealitzada, característica del surrealisme seguint els postulats de Breton, fins a la seva concepció com un ésser amb entitat pròpia alliberada dels estereotips.

JOSEP VALLRIBERA. NOMS PROPIS DE L'ART CONTEMPORANI A LLEIDA

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Museum Ludwig de Coblenza (Alemanya) i Museu d'Art Jaume Morera de Lleida
Dates exposició:	del 21 d'abril al 5 de juny de 2005.

El Museu d'Art Jaume Morera donarà continuïtat a aquest cicle expositiu que té per objectiu la presentació de la tasca creativa recent dels principals artistes lleidatans contemporanis. En aquesta ocasió l'artista seleccionat és Josep Vallribera (Juneda, 1937), un creador força desconegut a casa nostra, degut principalment al seu desenvolupament professional com a pintor a Alemanya, Dinamarca i també Eivissa, però d'una llarga i sòlida trajectòria artística a nivell europeu. El fet d'haver treballat fora de Catalunya fa que la seva pintura estigui força condicionada per la pintura europea que l'ha envoltat.

Des d'aquesta perspectiva la seva obra es caracteritza per l'ús de l'acció i la *performance*, hereva de la tradició conceptual alemanya, i alhora per la pintura, de procedència francesa, que s'interessa pel gestualisme oriental i pels suports heterodoxes. No és casualitat, doncs, que el Museu Ludwig de Coblenza (Alemanya), especialitzat en pintura francesa, s'interessi per l'obra d'aquest artista i n'esdevingui un dels organitzadors de la mostra, que es podrà veure a Lleida i també a Coblenza. L'establiment d'aquesta col·laboració puntual permet al seu torn endegar un seguit de col·laboracions entre centres museístics europeus i el nostre Museu.

LA COL·LECCIÓ. VISIONS PARAL·LELES

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Museu d'Art Jaume Morera de Lleida
Dates exposició:	del 8 de juliol al 12 de setembre de 2005

Amb la intenció de donar a conèixer parts de la col·lecció no susceptibles de ésser objecte d'exposicions monogràfiques, el Museu farà petites mostres d'obres del fons en base a diferents criteris i temàtiques que permetin a bastar aquelles parts del fons més desconegudes per alhora de gran interès i qualitat.

RETROSPECTIVA SALA MERCAT DEL PLA

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Museu d'Art Jaume Morera de Lleida
Dates exposició:	del 8 de setembre al 2 d'octubre de 2005

La Sala Mercat del Pla està destinada a què joves creadors de Lleida puguin exposar, individualment, les seves propostes inserides dins de la diversitat de llenguatges i pràctiques estètiques del panorama artístic actual. Com a novetat de 2005, aquesta programació expositiva passa a dependre orgànicament del Museu, de manera que garantim la seva connexió amb el present artístic, a través de l'obra dels nous valors lleidatans.

Aquesta Mostra col·lectiva, iniciativa que ja es va encetar l'any anterior, pretén ésser no només una retrospectiva del que ja fou exhibit a la temporada 2003-2004, sinó també esdevenir l'ocasió per què els artistes puguin donar a conèixer aspectes dels nous treballs que estan desenvolupant des de la seva participació a la sala Mercat del Pla.

ANTONI LLENA. ANTOLÒGICA

Lloc:	Museu d'Art Jaume Morera Sala d'exposicions temporals C. Cavallers, 15 planta baixa.
Producció:	Museo Patio Herreriano de Valladolid i Museu d'Art Jaume Morera de Lleida
Dates exposició:	del 13 d'octubre de 2005 al 9 de gener de 2006

En el context espanyol i català, la mostra antològica sobre Antoni Llena (Barcelona, 1942) pretén contribuir a la difusió de la trajectòria conceptual i artística d'aquest artista inclassificable, l'obra del qual —poc coneguda en els cercles més oficials de l'art contemporani espanyol i difícil també d'inserir i contextualitzar en l'art espanyol dels anys vuitanta i noranta— esdevé crucial per a mostrar una de les trajectòries individuals més interessants de l'art espanyol i català contemporani.

A partir del seu pas per l'art conceptual a inicis dels anys seixanta (recordem que la seva primera exposició individual la va fer a la Petit Galerie de Lleida), del qual en fou —juntament amb Àngel Jové, Sílvia Gubern i Jordi Galí— un dels pioners a Catalunya, Llena realitzà una sèrie de treballs en l'accepció conceptual de l'art povera. Després d'un parèntesi expositiu al llarg dels setanta, la dècada següent Llena reprèn la seva trajectòria creativa amb obres properes al collage en les que es replanteja l'espai constructiu a partir de la fragilitat i la subtilitat dels materials d'ascendència pictòrica i escultòrica en alguns casos. El Museu, doncs, en la línia que ha mantingut els darrers anys, dona ara un salt qualitatiu en l'organització i producció d'exposicions amb un dels principals centres artístics del país, per mostrar i incidir en el panorama artístic espanyol des d'una línia no exclusivament local, situant el nostre centre en els canals habituals d'exhibició de les principals produccions expositives d'art contemporani, no solament en qualitat de receptor sinó de també de productor.

Organitza

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

Col·laboradors:

PATIO HERRERIANO
Museo de Arte Contemporáneo Español

Amb el patrocini:

ACCIÓ CULTURAL I EDUCATIVA

Un dels objectius bàsics del Museu és fomentar la comprensió i apreciació crítica de les obres artístiques i del treball dels creadors contemporanis entre els diferents sectors de públic a través de programacions estructurades d'exposicions i d'activitats. Per això el Museu potencia cada any la seva funció social a través d'un programa d'activitats, especialment aquelles que es refereixen a les tasques educatives i a la transmissió de coneixements, amb l'objectiu de fomentar la comprensió i apreciació crítica de les obres d'art i del treball dels creadors contemporanis, mitjançant programacions estructurades d'activitats dirigides a públics reals i potencials. Aquestes tenen com a objectius estimular la curiositat, promoure la recepció, l'assimilació crítica de la informació subministrada pel Museu i fomentar l'adquisició de coneixements i la sensibilitat del públic cap a les arts.

L'EDUCACIÓ I LES ESCOLES

Al llarg de l'any 2005 continuaran impartint-se els diferents Mòduls Didàctics del Museu d'Art Jaume Morera:

Els colors dels quadres. Aspectes cromàtics i pictòrics, adreçat al cicle mitjà de la primària.

La diversitat artística i el nen com a espectador, adreçat al cicle inicial de la primària.

Els gest i el traç, adreçat al cicle superior de la primària

Al llarg del 2005, però, el Museu procedirà a la necessària renovació d'aquesta oferta educativa escolar adreçada a l'ensenyament primari, incorporant noves activitats que recullin les darreres aportacions en la didàctica artística.

D'altra banda, el Museu incorporarà a la seva programació educativa la unitat didàctica **“El Paisatge i la seva representació”**, adreçada al segon cicle de l'ESO i a Batxillerat, per al curs 2005-2006.

Entre aquestes noves activitats, l'objectiu de les quals ha de ser procurar que la visita sigui una experiència innovadora i original que apropi els escolars al món de l'art, el Museu continuarà oferint un programa de visites-taller a l'exposició permanent de la Sala Leandre Cristòfol. En aquest cas, l'oferta didàctica es fa extensiva a altres nivells d'ensenyament, que poden aplicar els seus continguts a les matèries de Socials i d'Història de l'Art. En tot cas, aquestes activitats es segmentaran més en funció de les edats dels participants per tal de adaptar més els seus continguts a les necessitats educatives dels seus participants.

Leandre Cristòfol. Visita-taller

En aquesta activitat es farà una introducció a l'univers simbòlic de l'obra d'un dels principals creadors lleidatans contemporanis, a través d'aquells conceptes (dibuixar l'espai, equilibri, moviment, ...) i materials (l'objecte trobat, ...), tractats des d'un punt de vista interdisciplinari i no merament formalista, que puguin apropar d'una lúdica als escolars a la figura i obra de Leandre Cristòfol. L'activitat inclourà la preparació del material didàctic adient.

Adreçat a: Educació infantil i Educació Primària.

Calendari: tot l'any

Durada: 1,30' hores.

Grups: curs-classe.

LA COL·LECCIÓ

INVENTARI I CATALOGACIÓ

Dins de les tasques habituals del Museu en aquest àmbit es preveu, durant l'any 2004, es procedirà a l'actualització dels instruments bàsics de descripció documental de la col·lecció del Museu (Fitxes d'Inventari General) d'acord amb la normativa legal vigent., per tal de poder abordar **l'elaboració del Projecte i redacció del Catàleg General d'Obra Artística del Museu**

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I BIBLIOTECA D'ART CONTEMPORANI

El Museu necessita, donades les creixents necessitats documentals, disposar d'un espai propi apte per conservar i posar a l'abast del públic la documentació dels seus fons. La necessitat del servei esmentat es fa més evident si tenim en compte que el Museu també disposa d'un fons bibliogràfic format per més d'un centenar de llibres, més de 2.000 catàlegs, un determinat nombre de revistes d'art, i una col·lecció de vídeos, que resten fora de l'abast del públic. Aquest primer bloc bibliogràfic, que creix ràpidament a partir dels convenis d'intercanvi de publicacions amb altres museus i institucions endegats recentment, és la base sobre la qual formar una biblioteca especialitzada en art contemporani.

Així doncs, al llarg de 2005 es procedirà a la **creació del Centre de Documentació i Biblioteca d'Art en el Museu d'Art Jaume Morera**. Aquesta iniciativa, a més de garantir l'accessibilitat del públic a la documentació i al fons bibliogràfic del Museu i de dotar d'un espai de treball als investigadors, estudiosos i públic en general¹, permetria que el Museu esdevingués un centre de documentació / biblioteca de referència obligada en relació al tema de l'art. En aquesta direcció el Museu ha d'aspirar a reunir i a posar a l'abast del públic tots els elements informatius necessaris relacionats amb l'art i els artistes lleidatans.

Aquesta àrea s'ubicaria en una sala del Museu. L'adequació de la sala com a centre de documentació/biblioteca permetrà disposar d'un servei d'accés públic, dotat de:

- documentació de les obres del Museu
- arxiu d'imatges
- fons documental i arxivístic (Arxiu privat de Leandre Cristòfol)

¹ Recordem que en el Decret de desplegament de la Llei de museus, en el seu article 8, quan es parla de les àrees que han de disposar els museus, es diu el següent: "c) àrea d'investigació, on s'ha de facilitar a l'usuari, i especialment a l'investigador, la documentació sobre cada un dels objectes que constitueixen el fons del museu. Aquesta àrea ha de disposar de la infraestructura adequada per facilitar l'estudi, la consulta bibliogràfica i la manipulació, quan calgui, dels objectes."

- bancs de dades sobre el patrimoni artístic moble lleidatà contemporani i els seus artistes.
- servei de biblioteca especialitzada en art contemporani.
- punt d'informació cultural de la ciutat de Lleida
- punt d'informació sobre l'art contemporani.